

LIMNEPHILUS STIGMA CURTIS 183 □

Tekst – B. Koese (EIS-Nederland)

Herkenning

Zoals de naam al doet vermoeden valt *Limnephilus stigma* op door de scherp afgetekende stip (pterostigma) in de voorvleugel en de (meestal) opvallende vlekken-tekening daaromheen. Daarnaast heeft *L. stigma* opvallende lichte, roodbruine sprietten. Het mannetje is makkelijk te herkennen aan de vergrote achterrand van tergiet 8 (Mosely 1939). De larven van *L. stigma* hebben vaak relatief bolle kokers door het gebruik van stukjes blad en lange sprietten die tangentiaal (d.w.z. dwars op het lichaam van de kokerjuffer) worden gehouden (Higler 2005). De adulten zijn te determineren met de Nederlandstalige sleutel van Fischer (1943) en verder met Macan (1973) en Malicky (2004). De larven kunnen gedetermineerd worden met Higler (2005), Hiley (1976) en Wallace et al. (2003).

Te verwisselen met

Zowel de adulten als de imago's zijn relatief goed te onderscheiden van andere *Limnephilus*-soorten.

Levenswijze

De vliegtijd loopt in Nederland van juni tot november. Mogelijk vliegt de soort in twee generaties per jaar (Higler 2005). De eipakketten worden terrestrisch afgezet (Ulmer 1909). De vrouwtjes gaan in de zomer ongeveer anderhalve maand in diapauze (Crichton 1976).

Biotoop

Limnephilus stigma bewoont volgens Higler (2005) vooral laagveenwateren en al dan niet droogvallende vennen. Een enkele keer wordt de soort in langzaam stromende beken aangetroffen. Volgens Robert & Wichard (1994) bewoont de soort met name plantenrijke, langzaam stromende tot stilstaande wateren, maar kan de soort zich ook handhaven in periodiek uitdrogende wateren.

Inventarisatie

De volwassen dieren komen op licht af (Higler 2005). De larven kunnen vermoedelijk met een standaard-macrofaunanet tussen de waterplanten gevangen worden.

Verspreiding in Europa

De soort komt voor in heel Noord- en Midden-Europa (Tobias & Tobias 1981). Hoewel de soort in de Duitse deelstaat Nordrhein-Westfalen recent op veel plaatsen verspreid over het hele gebied is aangetroffen, is de soort nergens algemeen (Robert & Wichard 1994).

Verspreiding in Nederland

L. stigma is, met name in laagveenwateren een vrij algemeen soort (Higler 2008). Verder zijn er veel recente lichtvangsten bekend van vennen in Drenthe, Overijssel en Gelderland.

Trend

De soort lijkt min of meer stabiel in Nederland. Mogelijk is de soort in West-Nederland achteruit gegaan.

Bedreigingen

De soort lijkt op het ogenblik niet bedreigd te worden.

Beheer

Geen gegevens bekend.

Kansen

Op basis van de huidige kennis is niet duidelijk waar de beste kansen liggen voor deze soort.

Verspreiding van *Limnephilus stigma* voor (cirkel) en vanaf 1980.

Literatuur

- Crichton, M.I. 1976. The interpretation of light trap catches of Trichoptera from the Rothemstead Insect Survey. Proceedings of the 1st International Symposium on Trichoptera: 147-157.
- Fischer, F.C.J. 1943. De Nederlandse soorten van het genus *Limnophilus* (Trichoptera). Entomologische Berichten 11: 96-100.
- Higler, L.W.G. 2005. De Nederlandse kokerjufferlarven. KNNV Uitgeverij, Utrecht.
- Higler, L.W.G. 2008. Verspreidingsatlas Nederlandse kokerjuffers (Trichoptera). EIS-Nederland, Leiden.
- Hiley, P.D. 1976. The identification of British limnephilid larvae (Trichoptera). Systematic Entomology 1: 147-167.
- Macan, T.T. 1973. A key to the adults of the British Trichoptera. Freshwater Biological Association Scientific Publication 28: 1-151.
- Malicky, H. 2004. Atlas of European Trichoptera, second edition. Springer, Dordrecht.
- Mosely, M.E. 1939. The British caddis flies (Trichoptera). A collector's handbook. G. Routledge & Sons LTD, London.
- Robert, B. & W. Wichard 1994. Kartierung der Köcherfliegen (Trichoptera) in Nordrhein-Westfalen. Entomologische Mitteilungen Löbbecke-Museum + Aquazoo 2: 1: 227.
- Ulmer, G. 1909. Trichoptera. In Brauer: Süßwasserfauna Deutschlands. Heft 5-6: 1-326.
- Wallace, I.D., B. Wallace & G.N. Philipson 2003. Keys to the case-bearing caddis larvae of Britain and Ireland. Freshwater Biological Association Scientific Publication 61: 1-259.